

**UCHWAŁA NR LI/321/2024
RADY GMINY W OKSIE**

z dnia 20 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024 -2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 176 pkt. 1 art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r poz. 1426, 1429) Rada Gminy w Oksie uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024-2026 w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

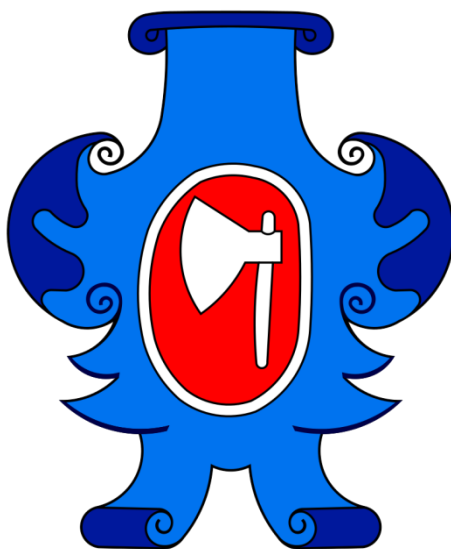
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Oksa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr LI/321/2024
Rady Gminy w Oksie
z dnia 20 lutego 2024 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE OKSA
NA LATA 2024 – 2026**

Oksa 2024

SPIS TREŚCI

I	WSTĘP	3
II	UZASADNIENIE	4
III	PODSTAWA PRAWNA	5
IV	DIAGNOZA SPOŁECZNA	5
V	ANALIZA SWOT	9
VI	ADRESACI PROGRAMU	12
VII	CELE PROGRAMU	12
VIII	REALIZACJA PROGRAMU	17
IX	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	18
X	MONITORING I EWALUACJA	18
XI	PODSUMOWANIE	18

I WSTĘP

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024-2026 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Oksa mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka, oddziałuje, przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dopóki realizacja funkcji opiekuńczo- wychowawczej przez rodziców przebiega prawidłowo, zapewniając tym samym dziecku ochronę praw i wszechstronny rozwój, wówczas rodzina jest najwłaściwszym miejscem harmonijnego wzrostu młodego człowieka. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodzin i wielu problemów z którymi borykają się w codziennym funkcjonowaniu. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielkość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj:

1. Diagnoza sytuacji rodziny i najbliższego środowiska
2. Analiza przyczyn pojawiających się kryzysów
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej
5. Dążenie do integracji i reintegracji rodziny

Niezaradność życiowa, choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, brak stabilizacji zawodowej i materialnej oraz wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy: uwzględnić zasoby rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz jej zgodą.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego pełnienia zadań i funkcji. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości

i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgody rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady, formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy z rodzinami, które przeżywają trudności w różnych aspektach życia rodzinnego. Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych. Celem pracy asystenta jest udzielenie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilizacji życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej na samodzielne funkcjonowanie i wychowanie dzieci. Jednak najważniejsze w działaniach asystenta jest samo zaangażowanie rodziny, bez którego nie jest możliwa skuteczna pomoc.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Oksa.

II UZASADNIENIE

W świetle założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, żeby działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zasadnym jest wprowadzenie w Gminie Oksa trzyletniego programu wspierania rodziny na lata 2024 – 2026. Priorytetem będzie podejmowanie działań profilaktycznych i osłonowych, których celem jest zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność,

że może je otrzymać w instytucjach powołanych do tego celu.

III PODSTAWA PRAWNA

Podstawy działań ujętych w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz.1426).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz .U. z 2023 r. poz. 901).
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” (Dz .U. z 2023r. poz.1923).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz .U. z 2023r. poz. 289 z póź. zm).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz .U. z 2023r. poz. 2151).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023r. poz. 2424).
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oksa na lata 2015-2024.

IV DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Oksa położona jest w południowo - zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w sąsiedztwie gmin: Jędrzejów, Nagłowice, Radków, Włoszczowa, Małogoszcz.

W skład Gminy wchodzi 16 sołectw : Błogoszów, Lipno, Nowe Kanice, Stare Kanice, Oksa, Pawezów, Popowice, Rembiechowa, Rzeszówek, Tyniec, Tyniec - Kolonia, Węgleszyn, Węgleszyn - Dębina, Węgleszyn - Ogrody, Zakrzów, Zalesie.

Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie wynika, że w 2022 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej udzielono wsparcia 110 rodzinom, natomiast w 2023r. pomocy udzielono 112 rodzinom.

W gminie Oksa mieszka 4505 osób, w tym 2247 kobiet i 2258 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2023r.).

Dla potrzeb Programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą m.in. informacje na temat liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu Gminy Oksa umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z: pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry Start”, KDR, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów szkolnych i socjalnych.

Karta diagnostyczna służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Tabela nr 1. Karta diagnostyczna

Wyszczególnienie	Lata	
	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy Oksa	4537	4505
Liczba dzieci zamieszkałych Gminę do 18 roku życia	814	796
Liczba osób bezrobotnych	6	7
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	110	112
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	100	94
Liczba świadczeń wychowawczych	718	0
Liczba świadczeń Dobry Start	0	0
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	4	4
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	0	0
Liczba rodzin korzystających z KDR	162	111
Liczba rodzin objętych procedurą przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”	7	7
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych	60	55
Liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych	0	0
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Oksa przebywających w pieczy zastępczej	0	0
Liczba asystentów rodziny	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	9	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2022 i 2023.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2022 – 2023.

Powody trudnej sytuacji życiowej	2022		2023	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	43	118	43	123
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	11	66	15	84
Bezrobocie	37	96	38	94
Niepełnosprawność	21	38	22	46
Długotrwała choroba	34	65	37	81
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	23	91	26	114
w tym :	3	7	3	7
rodziny niepełne				
wielodzietne	8	41	8	42
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
Alkoholizm	11	19	8	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	3	6	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	3	5	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2022 i 2023.

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, a w następnej kolejności: bezrobocie i długotrwała choroba. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloprotymowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności życiowych. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest najczęstszą przyczyną trudności w pełnieniu prawidłowych ról społecznych i rodzicielskich.

Tabela nr 3. Typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w rodzinie, objętych pomocą społeczną w latach 2022 – 2023.

Rodziny	Rok	
	2022	2023
Ogółem	110	112
W tym z dziećmi	47	51
O liczbie dzieci:		
1	18	17
2	16	19

3	7	9
4	3	4
5	2	1
6	1	1
7 i więcej	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2022 i 2023.

Z powyższej tabeli wynika, że dominującą grupę stanowią rodziny z 1, 2 i 3 dziećmi.

W wyniku dysfunkcji, które dotyczą rodziny objęte wsparciem dochodzi do sytuacji kryzysowych, kiedy należy zabezpieczyć dobro małoletnich dzieci poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej. Liczbę dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej przedstawiają dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie.

Tabela nr 4. Umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych.

Rok		
2022		
Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba podmiotów	Liczba dzieci przebywających
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0
Rodziny zastępcze niespokrewnione niezawodowe	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowie rodzinne i zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0
Ogółem	0	0
2023		
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0
Rodziny zastępcze niespokrewnione niezawodowe	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowie rodzinne i zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0
Ogółem	0	0

Źródło: Dane z PCPR Jędrzejów

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. przez asystenta rodziny.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022– 2023.

Rodziny	Rok	
	2022	2023
Ogółem	9	5

O liczbie dzieci:		
1	3	2
2	3	1
3	2	1
4 i więcej	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2022 i 2023.

Bardzo ważne jest wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych. Wiąże się to z udzielaniem informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę, możliwości skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny oraz wsparcia finansowego w postaci jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

V ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest metodą analizy sytuacji społeczności lokalnej oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Analiza ta pozwala również określić szanse i zagrożenia, jakie tkwią w wiejskim środowisku, a objawiają się pod postacią procesów i zjawisk społecznych. Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie sił i słabości Gminy Oksa w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabość to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, zaś szansa to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oksa na lata 2015-2024, -Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego co roku przez Radę Gminy, - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> -niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny, -bierna postawa rodziców bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, -rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym, -wysoki poziom bezrobocia, -wysokie koszty utrzymania rodzin, -brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje

<p>w Rodzinie w Gminie Oksa na lata 2023 - 2027,</p> <ul style="list-style-type: none"> -dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, -wspieranie instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, -funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, -powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, -wystarczająca ilość i dobra jakość funkcjonowania placówek oświatowych na terenie gminy, -funkcjonowanie Karty Dużej Rodziny, -funkcjonowanie placówki ochrony zdrowia na terenie gminy, -organizowanie i współorganizowanie imprez profilaktycznych, -współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień, -otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym, -podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział pracowników GOPS w szkoleniach i konferencjach, -współpraca pracowników GOPS z nauczycielami, pedagogiem szkolnym w rozwiązywaniu problemów rodzin, -udzielanie pomocy finansowej osobom/rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, 	<p>eksmisji sprawców przemocy w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> -brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia, -współwystępowanie uzależnienia i przemocy w rodzinie, -bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe), -uzależnienie rodzin od świadczeń z pomocy społecznej, -stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, -brak Poradni Rodzinnej, -brak rodzin wspierających, -ograniczona dostępność specjalistów w placówkach oświatowych np. terapeutów, psychologów, itp.; -niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej zmierzających do poprawy sytuacji życiowej, - brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, -utrudniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa, -ukrywanie problemów.
--	--

<ul style="list-style-type: none"> -przyznawanie stypendiów, -współpraca z KP w Małogoszczu, - współpraca z kuratorami, -systematyczne monitorowanie rodzin. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -upowszechnienie informacji w środowisku na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, -upowszechnienie informacji na temat pracy asystenta rodziny, -podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami, -wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin, -problem uzależnienia traktowany jako problem społeczny, -inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy, -zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, -edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym, -wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, -aktywizacja osób przez pracowników socjalnych do zmiany postaw życiowych, -możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych kryzysem. 	<ul style="list-style-type: none"> -biurokracja przy pozyskiwaniu środków pomocowych, -dostęp młodzieży i dzieci do alkoholu, -niewystarczająca możliwość sprostania potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień, -oznaki bezsilności i bezradności w społeczeństwie lokalnym, -zanik więzi i tradycji rodzinnych, -wzrost kosztów utrzymania rodziny, -wzrost zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, inne uzależnienia), -zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, -brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, -uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, -rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych, -wzrost demoralizacji dzieci i młodzieży, -niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, -mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, -rozwój patologii społecznych, -brak czasu, -niewielka społeczność, której mieszkańcy są

	poddawani ocenie.
--	-------------------

VI ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Oksa przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Szczegółnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

VII CELE PROGRAMU

Cel główny:

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie optymalnych warunków dla życia i rozwoju dzieci oraz ich rodzin, a także wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe :

- I. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych.
- II. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno- bytowych rodzinom o niskim statusie materialnym.

III. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

IV. Rozwój kompetencji kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

ZADANIA	CZAS REALIZACJI	PODMIOT REALIZUJĄCY	WSKAŹNIKI REALIZACJI
I. PROFILAKTYKA I INTERWENCJA W RODZINACH ZAGROŻONYCH DYSFUNKCJĄ I DYSFUNKCYJNYCH			
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2024-2026	GOPS Oksa	Powody udzielania pomocy Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2024-2026	GOPS Oksa Gmina Oksa Policja Kuratorzy Sądowi Placówki oświatowe	Liczba podjętych interwencji Liczba osób objętych wsparciem
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba rodzin objętych wsparciem
Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	2024-2026	GOPS OKSA Zespół Interdyscyplinarny Policja Kuratorzy Sądowi	Liczba założonych Niebieskich Kart Monitoring środowiska rodzin zagrożonych przemocą Liczba spotkań grup Zespołu

			Interdyscyplinarnego i grup roboczych
Zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej, medycznej.	2024- 2026	GOPS Oksa Gmina Oksa Placówki oświatowe Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Oksa (9 Świetlic) PCPR Policja Placówki ochrony zdrowia Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wielodzietnych i osób z niepełnosprawnością
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze sportowo-rekreacyjnym i kulturalno-oświatowym. Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych.	2024-2026	GOPS Oksa Placówki oświatowe Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Oksa (9 Świetlic) Organizacje pozarządowe Kościoły, związki wyznaniowe Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba i rodzaj działań na rzecz rodziny
Zabezpieczenie środków na pobyt w pieczy zastępczej.	2024-2026	GOPS Oksa Gmina Oksa	Kwota zabezpieczonych środków finansowych na pobyt dziecka w pieczy zastępczej

			Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
II. ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB SOCJALNO -BYTOWYCH RODZINOM O NISKIM STATUSIE MATERIALNYM			
Informowanie o możliwych formach wsparcia dla rodzin z dziećmi na terenie gminy.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba rodzin
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	2024-2026	GOPS Oksa Gmina Oksa	Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy finansowej
Objęcie dożywianiem potrzebujących dzieci.	2024-2026	GOPS Oksa Gmina Oksa Placówki oświatowe	Liczba dzieci korzystających z posiłków
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
Podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych – wydawanie Kart Dużej Rodziny.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny
Aktywizacja zawodowa i społeczna osób/rodzin długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym (informowanie o odbywających się kursach zawodowych, stażach, projektach, pomoc w poszukiwaniu pracy itp.).	2024-2026	GOPS Oksa Gmina Oksa Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie
III. POPRAWA JAKOŚCI OPIEKI SPRAWOWANEJ PRZEZ BIOLOGICZNYCH RODZICÓW			
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba rodzin objętych pomocą

Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniem, kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2024-2026	GOPS Oksa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób skierowanych na leczenie
Zapewnienie wsparcia rodzinom poprzez przydzielenie asystenta rodziny.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny
IV. ROZWÓJ KOMPETENCJI KADRY ZAJMUJĄCEJ SIĘ WSPIERANIEM RODZINY			
Udział w szkoleniach, kursach, seminariach, warsztatach podnoszących kwalifikacje realizatorów programu.	2024-2026	GOPS Oksa Placówki oświatowe GKRPA Zespół Interdyscyplinarny	Liczba przeszkolonych pracowników Liczba szkoleń
Stała współpraca z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz przedstawicielami innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.	2024-2026	GOPS Oksa Policja Placówki oświatowe Placówki ochrony zdrowia Kuratorzy Organizacje pozarządowe	Liczba podjętych wspólnie interwencji Liczba osób/rodzin objętych wsparciem
Integrowanie działań pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania rodziny.	2024-2026	GOPS Oksa	Liczba podjętych działań

Zakładane rezultaty podjętych działań:

- zintegrowanie działań na rzecz rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- poszerzenie wiedzy instytucji na temat rodzin wymagających pomocy;
- dobór form pomocy dostosowanych do potrzeb;
- podniesienie skuteczności działań pomocowych;

- podniesienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców;
- aktywizacja społeczno- zawodowa rodziców.

VIII REALIZACJA PROGRAMU

■ Odbiorcy Programu

- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Oksa, które z różnych przyczyn przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
- rodziny, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej;
- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Oksa, w tym zagrożone wykluczeniem społecznym.

■ Realizatorzy Programu

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie Oksa powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się, bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną. Przy realizacji Programu powinny współpracować:

- Urząd Gminy w Oksie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie
- Komisariat Policji w Małogoszczu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Jędrzejowie
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oksie
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Oksie
- Sąd Rejonowy w Jędrzejowie
- szkoły/placówki oświatowe

- podmioty/instytucje ochrony zdrowia
- organizacje pozarządowe

IX ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024-2026:

- 1) środki własne z budżetu samorządu lokalnego;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa;
- 3) środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł, np. środki unijne.

X MONITORING I EWALUACJA

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie. Monitoring i ewaluacja programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane realizacją zadań. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

XI PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Oksa oraz tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zapewnienie środowiska bezpiecznego dla rozwoju dziecka, poczucie

bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

UZASADNIENIE

do Uchwały nr LI/ 321 /2024 Rady Gminy w Oksie z dnia 20 lutego 2024 roku

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024 – 2026

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu.

Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Priorytetem będzie prowadzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest skoordynowane wsparcie dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mających na celu przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2024 – 2026 jest w pełni uzasadnione.